

Espai Paulo Freire

- Poble
- Les hortes
- El soroll
- L'Hereu
- Retalls premsa
- Opinió
- Eugenials
- Cultura
- Espai Freire
- Esports
- Històries
- El Pont
- Hemeroteca
- Metròpoli
- Sibarites
- Els mil i pico
- IES Sta. Eugènia
- La llengua al dia
- Agenda
- Guia de Ter

Dimoni de cercador!

info habitatge
anuncis
immobiliaris de
les comarques
gironines

Xavier Besalú

enviar | imprimir

20-04-2007

PAULO FREIRE > OPINIÓ

Vuit qualificatius i tres preguntes a propòsit del llibre de Sebas Parra «L'Escola d'adults de Salt: una mirada apassionada» [text de la presentació]

Un llibre estrany

«Una gent de Madrid em va encarregar la redacció del text d'un llibre sobre l'experiència de l'Escola d'adults de Salt des de la perspectiva intercultural...» «Uns amics i amigues del Departament de Pedagogia de la UdG em van demanar fer una edició catalana del llibre encara no publicat...» «Consta, doncs, de dues parts: una traducció de l'original castellà, i un *Epíleg* final...»

Sebas Parra escolta la intervenció de Xavier Besalú, ahir a la Biblioteca pública de Salt FOTO: MIQUEL PAGÈS

Un llibre incomplet

No només perquè «el Pla d'acollida i formació de Salt, l'experiència més observada, analitzada, participada, debatuda i avaluada que conec en trenta anys de pràctica professional en l'educació de persones adultes, no va merèixer una avaluació final i ens va deixar sense pena ni glòria pedagògica...»

Una imatge de la Kropotkin, amb els assistents a la presentació del llibre de Parra FOTO: MIQUEL PAGÈS

teva, la sensibilitat d'algun lector o lectora o de les persones interessades.»

Sinó perquè, a més, ens deixa sense la transcripció del *Triptic de la glòria*, tres iròniques peces -se'ns diu encara per fer-nos més dentetes- titulades: «Les veremadores alegres; la palanganera; i el mosso i el guardatermes, juntament amb el señorito. No ho faig, perquè les veremadores alegres tenen noms i cognoms i ja han aparegut en aquesta història; i també en té la palanganera. I, per descomptat, el mosso i el guardatermes i, faltaria més, el senyoret... podrien ferir, sinó la

Un llibre coral

L'índex onomàstic de les persones que acompanyen i sostenen l'autor i que, directament o indirecta, han contribuït amb les seves paraules, accions i afectes a donar forma a aquest llibre és nombrosíssima. Començant per darrera del llibre: Pep Caballé, Vicenç Huedo, Paco García de Haro, Miquel Soler Roca, Joan Subirats, Marta Mata, Salvador Sunyer, Toni Negri, Maria Rosa Terradellas, Roser Batllori, jo mateix, Dolors de Ribot, Carles Serra, Pepa Bouis, Empar, Mercè, Ramonet, Ferran, Mariona, Rita, Martí, Maria, Violeta Parra, Manuel Rivas, Manuel Barbero, Joan Colomer, Manel Mesquita, Pere Soler, Jordi Vilamitjana, Quim Curbet, Dardo Soria, Francesc Carbonell, Samba Kubally, Yaoub Saoudi, Jaume Botey, Pedro el Cojo... i plego -i en demano disculpes als no citats explícitament- perquè la llista es doblaria amb facilitat.

Un llibre sagrat, mitològic

Ho dic en el pròleg: «hi ha uns personatges imprescindibles en la trajectòria d'en Sebas, unes línies mestres del seu pensament, uns referents emblemàtics i persistents. Són, per ordre cronològic: Karl Marx, Paulo Freire, Eduardo Galeano i Orlando Pineda.»

Ho ha explicat el mateix Sebas

«Des d'un punt de vista polític, cal dir que som

El llibre i l'autor FOTO: MIQUEL PAGÈS

pràctiques. És una presència sedimentada, fruit de múltiples lectures i relectures, de pràctiques i militàncies...

Eduardo Galeano, l'escriptor uruguaià, és per a Sebas Parra el mestre per antonomàsia de la comunicació i de la informació: «Jo crec que la seva obra, amb un estil fet d'ironia, de sensibilitat, de sarcasme, de tendresa, de poesia, de militància, de duresa, de profecia, de denúncia, d'esperança, és un model a imitar per la gent preocupada per la comunicació educativa, tant personalment com institucionalment.»

I, clar, Orlando Pineda, el *maestro Pineda*, el flamant nou Director Nacional de Educació de Adultos del Ministeri d'Educació del nou govern de Nicaragua, com hem sabut fa poc, sense cap mena de dubtes la influència més pregonada i més fèrtil del pensament i de l'acció del Sebas Parra dels darrers anys. Una impregnació feta d'amistat i de moltes hores de treball i de *pláticas*, tant a Nicaragua com a Catalunya.

Un llibre rigorós, dur, a les antípodes del pensament dèbil

segurament producte de les idees marxistes, som fills i filles de Marx. Aquesta sensibilitat davant les injustícies, aquesta solidaritat de classe, aquest sentir-nos especialment commoguts davant de qualsevol agressió, és evidentment fruit del pensament marxista.»

Paulo Freire, el més gran pedagog del segle XX, és una presència constant en aquest llibre. Ho és de manera literal, però ho és també en els intangibles, impregnant les idees, les intuïcions, les reaccions, els principis i les

«No és cap assaig sociològic, històric o pedagògic», ens diu. Però no és veritat del tot: perquè és un llibre ple de dades, que fa un retrat de Salt, que farien bé de llegir-se tots aquests ciutadans que, en presentar-se a les properes eleccions municipals, formulen projectes i avancen solucions per als problemes de la vila de Salt; que farien bé de llegir-se

Sebas Parra va acomodar-se així de Salt FOTO: M. PAGÈS

tots els ciutadans que el dia 27 de maig exerciran el seu dret de vot, i també aquells altres que s'estimaran més no fer-ne ús, com una mena d'objecció de consciència davant de tanta grisor, tant distanciament, tanta deserció i abdicació de la classe política a tots els nivells.

Perquè és un text curull de bona pedagogia, aquella que entén que l'educació es dona en qualsevol dels espais socials on es formen les consciències; aquella que s'interroga sobre els múltiples mecanismes de producció i reproducció de les opressions de classe, de gènere o d'ètnia a través de la cultura de les escoles, dels mitjans de comunicació o de la publicitat...

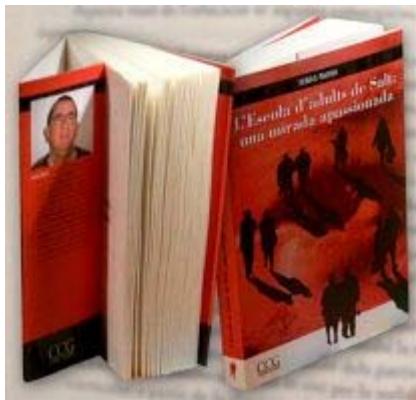
«És una mena de crònica sentimental d'una experiència col·lectiva i irrepetible», diu. Certament: no hi ha pas voluntat de neutralitat, ni d'objectivitat, però sí de veritat i de transparència. Com les cròniques dels millors corresponents: que estan en el lloc dels fets (no pas a la taula de redacció esperant els comunicats de premsa dels funcionaris de torn), que passen les dades generals pel sedàs de la seva experiència particular (i dels que viuen els fets en primera persona) i que no tenen por d'interpretar i fer parlar els fets.

Plena de sentiment, sí: d'emocions, de gratituds, de complicitats, però també de ràbia, de crítiques descarnades, de tossuderia i de resistències...

Un llibre, ja des del mateix títol, apassionat, militant, valent

Envers l'educació d'adults

«Hem fet una bona feina, convençuts que l'alfabetització i l'educació de base són el motor del desenvolupament humà i comunitari, però també una de les eines més eficaces que tenim per millorar la cohesió social i la convivència ciutadana. I hem de dir que aquesta feina no sempre ha comptat amb el suport de qui té responsabilitats sobre les polítiques públiques, a nivell

L'Escola d'adults de Salt: una mirada apassionada
(Col·lecció Joan Puigbert - CCG EDICIONS)

local o nacional, de l'educació i del benestar de les persones. Frequentment, tot el contrari.»

Envers el Pla Local de Formació de Salt

«La crisi que portarà l'experiència a un final ràpid i traumàtic... motivada per dos fets: la falta de suport polític i els retards en el finançament del Pla. El Pla només va comptar amb el recolzament polític de la Consellera de Benestar i Família, Irene Rigau (no pas del Departament), i de la Universitat de Girona. Sobre el finançament, només caldrà dir que per mantenir amb vida el Pla durant l'any 2004 es va haver de gestionar

una pòlissa de crèdit: una situació insòlita, els dos funcionaris públics responsables de l'execució del Pla *avançaven* a la (seva) administració els fons requerits per finançar-lo... En termes tècnics, podríem dir que el Pla ha fet fallida.»

Envers el govern catalanista i d'esquerres i les seves polítiques

«La frase *Teníamos un problema y lo hemos solucionado*, sintetitza perfectament els episodis que culminen amb l'eliminació de manera barroera del model pedagògic i del tarannà pràctic que ha caracteritzat l'Escola d'adults de Salt durant exactament trenta anys (aquest era el problema) dirigint l'experiència saltenca cap al model escolar, burocratitzat i inútil que caracteritza la formació bàsica de persones adultes a casa nostra (aquesta era la solució).»

Un llibre més que trist, pasqual; vull dir de mort, però també de resurrecció

Ja en la primera part s'evoca la pel·lícula d'Adolfo Aristarain, *Un lugar en el mundo*, «una sòbria, intensa i diàfana crònica de la derrota, en la que uns perdedors rememoren un temps prenyat d'esperances.»

El llibre que presentem explica, al detall, el naixement, el desenvolupament, l'afogament i la mort del Pla Local de Formació de Salt. Però, tal i com es diu a la tercera part, «les bones pràctiques neixen, creixen, moren i es reproduïxen», exactament en aquest ordre.

Aquestes bones pràctiques, de fet, es multipliquen de mil i una maneres. N'anomenaré

només tres: ara mateix a Salt hi ha multitud d'iniciatives que han anat madurant, fragmentàries i disperses, fruit d'aquella primera llavor; ara mateix, a pobles com Palafrugell, per exemple, s'estan plantejant seriosament -i fins ara almenys tenien un ajuntament que hi creia- un Pla Local de Formació. I la darrera: a proposta del *maestro* Orlando Pineda, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya acaba d'atorgar als mestres Sebas Parra i Joan Colomer una comissió de serveis fins al 2009 per tal que es puguin dedicar en cos i ànima a la Campanya Nacional d'Alfabetització *Por una Nicaragua libre de analfabetismo*.

Un llibre que només podria escriure en Sebas, tant pel seu to com pel seu contingut

Si abans he dit que era un llibre coral, ara diré exactament el contrari: que aquest llibre, per la força, per l'estil, per l'estructura, pels referents, pel desconsol i per aquesta esperança permanent malgrat tot, només l'hauria pogut escriure en Sebas Parra, el Sebas Parra que tots els qui sou aquí heu conegut, radical i emotiu, apassionat i tendre.

El llibre, ja per acabar, consta de tres parts i un epíleg

La primera part és una presentació profundament sentida de l'Escola d'adults de Salt, dels 30 anys de vida de l'Escola d'adults de Salt, del seu context, de la seva trajectòria i del seu projecte pedagògic.

La segona part és una explicació detallada del Pla Local de Formació que va començar a caminar l'any 2002, dels seus objectius, metodologies i fases, dels seus elements més emblemàtics.

La tercera part passa comptes al desenvolupament del Pla els dos cursos següents: 2003-04 i 2004-05, any aquest en què més que morir-se, el van matar o el van deixar morir que per al cas ve a ser el mateix.

L'*Epíleg* és la crònica d'una derrota anunciada, que no definitiva, que es clou amb un cant a la vida a cavall de Violeta Parra.

I ara les preguntes

Què vol dir, Sebas, això que et vols acomiadar definitivament de la gent de Salt després de trenta anys?

No és aquest un bon moment per parlar de futur, de projectes, d'esperances? Quina serà la vostra feina, la teva i la d'en Joan, durant aquests dos anys de cooperació intensa, decidida i plena amb la Campanya Nacional d'Alfabetització de Nicaragua?

Què hem de fer, Sebas, amb els futurs mestres i educadors des de la Universitat de Girona? Què haurem de fer per donar nova vida al Nucli Paulo Freire i als Gramsc i a d'altres iniciatives que compten amb tu?

Perquè, tancada una etapa, la feina continua...

Xavier Besalú (Departament de Pedagogia de la UdG)
és vicedegà de la Facultat d'Educació i Psicologia de la UdG

> El llibre «L'Escola d'adults de Salt: una mirada apassionada» de Sebas Parra, veí de Santa Eugènia de Ter, es va presentar ahir dijous a la Biblioteca pública de Salt

El Dimoni de Santa Eugènia de Ter
C. Narcís Monturiol, 2 · La Rodona de Santa Eugènia de Ter · CP 17005 Gironès
Disseny i programació web: jllorens.net
manxeta · eldimonidesantaeugeniadeter@eldimoni.com

